

Vážení studenti,

stojíte na prahu přípravy portfolia pro Vaši státní závěrečnou zkoušku z pedagogiky a psychologie, která vychází z Vaší dosavadní pedagogické praxe. Přinášíme Vám zde doporučení pro jeho zpracování.

Portfolio je doklad o Vašich schopnostech modelování kurikula a schopnosti profesního vidění: vypovídá o kvalitách Vaší přípravy, realizace a reflexe výuky. Portfolio má dvě části zaměřené na situační didaktickou analýzu výuky a hodnocení její kvality při reflexi Vaší pedagogické praxe. První část je věnována popisu, analýze a hodnocení nejzdařilejší výuky metodikou obecné didaktiky, druhá část je soustředěna na kvalifikovanou reflexi kritické situace Vaší výuky podle metodiky 3A.

Požadavky na obsah a strukturu portfolia vycházejí ze znalostí a zkušeností, které jste získali během předcházejícího studia.

Doporučená struktura portfolia pro část Modelování kurikula excelentní výukové situace:

1. Krátce charakterizujte výběr excelentní hodiny pro její prezentaci v portfoliu – proč ji považujete za excelentní, nejlépe vystihující Vaši profesní připravenost.
2. Zdůvodněte volby vzdělávacího obsahu pro jeho didaktickou transformaci (představení tématu výukové hodiny a zdůvodnění jejího výběru).
3. Popište využití kurikulárních dokumentů pro modelování kurikula (očekávané výstupy a učivo v RVP, ŠVP, tematickém/učebním plánu a učebnici, kde najdeme oporu pro modelování kurikula a jak jste je využili při plánování výuky).
4. Vysvětlíte obsahové uspořádání vzdělávacího obsahu Vaší hodiny (vztah mezi tématem a jeho koncepty a prekoncepty), doložte pojmovou mapou analýzy vzdělávacího obsahu hodiny.
5. Podrobně popište didaktickou transformaci vzdělávacího obsahu – předložte příklad didaktické transformace (didaktické přípravy na výuku), jeho rozvržení do činností, aktivit a učebních úloh v průběhu výukové hodiny).
6. Vymezte hlavní cíle výukové hodiny, popřípadě i dílčí cíle jednotlivých výukových situací. U jednotlivých aktivit zdůvodněte metody a strategie výuky, jichž jste ve výuce využili. Jaké důkazy o učení žáka/ů přinesly.
7. Doložte Váš způsob systémového vytváření učebního prostředí a ilustруйте způsob jejich využití při dosahování vybraných cílů.
8. Doplněte o příklad formativního hodnocení (přepis dialogu mezi U a Ž, který jste na praxi užili).
9. Pokud byla hodina vyučována distančně, předložte didaktickou přípravu pro distanční výuku a srovnajte výukové strategie a uspořádání kurikula (učiva) pro distanční a prezenční formu výuky.
10. Proveďte reflexi Vaší výuky. Zaměřte se především na důkazy o žákově učení, efektivitu výukových metod, dosahování výukových cílů a klíčových kompetencí a sociálního klima třídy. Kriticky přezkoumejte navrhované alternativy (alterace) řešení výukové situace a předložte alternativy další (ALACT model nebo metodika 3A). Nezapomeňte zachytit možná kritická místa výuky a jejich reálné alterace.

Struktura části portfolia pro obsahovou analýzu a alteraci kritické situace Vaší praxe:

(situace, která pro Vás na praxi byla nejnáročnější, a způsob jejího řešení – alterace)

Využijte metodiku 3A:

1. **Anotace** výukové situace (popis kritické situace výuky)
2. Hlubková **analýza** kritické situace výuky, zdůvodnění příčin a důsledků (co se nezdařilo, proč ke kritické situaci došlo, MHSV, jaké příčiny a důsledky kritická situace měla a proč)
3. Navržení a kritické přezkoumání navržených **alterací** (co udělám příště jinak a proč)

Pozor si prosím dejte na tyto oblasti portfolia v části modelování kurikula:

1. chybějící nebo nedostatečná vazba a úvodní analýzu RVP a ŠVP pro Vaši hodinu.
 - Doložte krátkou analýzu RVP a konkrétní ŠVP dané školy – téma, učivo, které očekávané výstupy se k tomuto učivu váží, jak je zvolené téma zasazeno do tematického plánu, jaká je hodinová dotace a rozsah tematického celku, kolikátou hodinu z tematického celku prezentujete.... (potřebujete tedy krom RVP i ŠVP školy její tematický/učební plán a pojmovou mapu pro modelování vzdělávacího obsahu prezentované hodiny.
2. pozor na formulaci zahájení hodiny: cíl - "Seznámení s tématem/cílem hodiny "a realizace metodou "Výklad".
 - Seznámení s cílem je organizační, nikoli výuková činnost. Proto nemá výukový cíl. Když žáky seznámíme s tématem hodiny (tedy řekneme co budeme dnes dělat, co se budeme učit, probírat...), ještě tím není doloženo, že už to žák umí nebo že ho to jedinou větou na/učíme. K tomu musíme dojít prostřednictvím činností, metod a učebních úloh. Výukový cíl je cíl žákovy učení. Už v tuto chvíli zná, umí vysvětlit, aplikovat/použít....klasifikaci eukaryot?)
 - Výklad jako výuková metoda je platný pouze u transformace nového učiva, nikoli u organizačních činností – zápis do třídní knihy....
3. často se dílčí cíle hodiny neshodují s dílčími cíli v časovém harmonogramu (tabulce) hodiny.
 - Nutno mít v souladu.
4. Dále kromě očekávaných výstupů naplňujete i klíčové kompetence - uvádějte konkrétně, jak jste je rozvíjeli v dané hodině...